

Na tom, že tento trestní předpis není uveden v rozsudku, nesejde; stačí, jsou-li skutečnosti, naplňující dotyčnou zákonnou kvalifikaci, zjištěny v jeho rozhodovacích důvodech, tvořících s jeho výrokem jediný nedílný celek. Nesprávná citace zákonných ustanovení není proto za těchto okolností na závadu.

Podvodu podle §§ 197, 201 a) tr. zák. dopouští se podle slovné definice tohoto druhu podvodu mimo jiné již ten, kdo padělá pravé soukromé listiny. Spáchán, dokonán je arcí trestný čin teprve použitím padělané listiny v podvodném úmyslu a v dalším úmyslu způsobiti jinému škodu. Toto použití padělané listiny padělatelem jako šálivého prostředku však také již k založení skutkové podstaty podvodu podle § 201 a) tr. zák. plně stačí; nevyžaduje se k němu zejména, by jím někdo v omyl skutečně byl uveden. Docházíť tento v § 197 tr. zák. stanovený obecný znak zákonný v § 201 tr. zák. svého konkrétního naplnění tak, že není ani potřebí zjišťovati jej ohledně takových skutků, které zakládají, jako je tomu v tomto případě, i podvodnou kvalifikaci podle § 201 a) tr. zák. (Víd. rozh. č. sb. 978). Děje-li se tak v napadeném rozsudku, ač ovšem výslovně pouze v jeho výroku, došlo k tomu zřejmě jen proto, že skutek byl jím podřaděn jen obecné skutkové podstatě podvodu podle § 197 tr. zák., tak že soudu jevílo se nutným, zjistiti jej jako nezbytný pojmový znak této skutkové podstaty. S tohoto právního hlediska jeví se však námitka zmateční stížnosti, dle níž B-ová věděla, byla si tím jista, že dostala zálohu jen 500 Kč a že v písemné (prozatimní) smlouvě uveden byl tento peníz, přímo bezpředmětnou; právně bezpodstatnou pak jest i její další námitka, že prostředky, jichž bylo použito stěžovatelem, byly k uvedení v omyl a tedy provedení i jen pouhého pokusu podvodu naprosto nedostatečnými. Že zejména stěžovatel sám o způsobilosti svého jednání k dosažení podvodného cíle, jím sledovaného nepochyboval, tomu nasvědčuje skutečnost, zdůrazňovaná v rozsudkových důvodech na odůvodněnou přesvědčení nalézacího soudu o podvodném úmyslu stěžovatelově, že učinil na B-ovou trestní oznámení pro zločin podvodu a že se za přípravného vyhledávání připojil k trestnímu řízení jako soukromý účastník s penízem 65.000 Kč. Úmysl obžalovaných, způsobiti B-ové škodu, rozsudek výslovně zjišťuje.

Čís. 2085.

Věc prodaná s výhradou práva vlastnického až do úplného zaplacení kupní ceny jest pro kupujícího až do jejího úplného zaplacení věci cizí (svěřenou); jde o zpronevěru (§ 183 tr. zák.), prodal-li ji, aniž kupní cenu vyplatil prodávateli.

(Rozh. ze dne 12. září 1925, Zm II 153/25).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 21. ledna 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podle § 183 tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 9 a) Šu 281 tr. ř., označuje zmateční stížnost jako spornou již otázku, zda výhrada práva vlastnického je vůbec právně účinnou, a vyslovuje názor, že i v případě koupě s takovou výhradou nabývá kupitel vlastnictví k věci koupené i práva s ní disponovati. Vzhledem na daný případ přichází arci tato otázka v úvahu jen, pokud jde o výhradu vlastnického práva k věci, prodané na úvěr, na splátky, až do úplného zaplacení kupní ceny. Nemůže býti pochybnosti ani sporu o tom, že prodej s touto výhradou je podle předpisů občanského práva přípustným, tudíž i pro smluvní strany závazným a pro případ nedodržení výhrady právně účinným. Že vedlejší úmluvy jsou při koupi vůbec přípustny, jest patrné z §§ů 1067 a násl. obč. zák., z předpisu Šu 1066 téhož zákona pak vychází na jevo, že zvláštní druhy kupní smlouvy, vypočtené v Šu 1067, nejsou jediné možnými a podle zákona výhradně přípustnými úmluvami stran. Úmluva o výhradě vlastnického práva k prodané věci až do úplného zaplacení liší se arci podstatně od smlouvy komisionářské, zmateční stížnost jest však v nepravu, namítajíc, že rozsudek oba pojmy stotožňuje. V tomto případě nebylo nikým ani tvrzeno, že Jan R. dal obžalovanému motocykl do komise za účelem prodeje a odvedení výtěžku z prodeje. Než i tvrzení zmateční stížností, že byl R. dobře věděl, že obžalovaný kupuje motocykl za účelem dalšího zcizení, nemá opory ve výsledcích hlavního přelíčení, zejména ani ve svědecké výpovědi R-ově, ani v zodpovídání se obžalovaného; zmateční stížnost dovolává se tu skutečnosti, které nezjišťuje ani rozsudek (§ 288 čís. 3 tr. ř.), která však je zároveň pro posouzení případu právně bezvýznamnou. Zjišťujeť rozsudek způsobem bezvadným, že obžalovaný koupil v listopadu 1922 od Jana R-a motocykl za 2250 Kč, při čemž jednak bylo ujednáno, že kupní cenu zaplatí obžalovaný v libovolných lhůtách do 1. srpna 1923, jednak si R. se souhlasem obžalovaného vyhradil, že kolo zůstane jeho (R-ovým) vlastnictvím tak dlouho, dokud nebude úplně zaplacen.

Podstata prodeje s takovouto výhradou spočívá však v tom, že převod vlastnictví děje se pod odkládací výminkou úplného zaplacení kupní ceny tak, že tímto zaplacením je podmíněn přechod vlastnictví k prodané věci na kupitele. Onou úmluvou ujednaly strany, že předmět koupě zůstane až do zaplacení kupní ceny vlastnictvím prodatelovým a že do kupitelova vlastnictví má přejíti teprve, až bude kupní cena úplně zaplacená. To má za následek, že věc s onou výhradou koupená je pro kupujícího až do jejího úplného zaplacení věcí cizí, která mu byla prodávajícím až do úplného zaplacení kupní ceny pouze svěřena, s níž proto kupitel nesmí volně nakládati (§ 354 obč. zák.), ji tedy zejména zciziti. Kupitel, který jedná proti úmluvě, ocítá se takto v rozporu nejen s předpisy práva občanského, nýbrž za ostatních zákonných předpokladů i se zákazy práva trestního. (Rozh. sb. n. s. čís. 1204). Zjišťuje-li tudíž rozsudek, že obžalovaný motocykl, koupený od R-a s onou jemu známou výhradou, dále prodal a peněz R-ovi neodvedl, pokud se týče kupní ceny nezaplatil, podřadil nalézací soud toto jeho jednání právem objektivní i subjektivní skutkové podstatě zločinu zpronevěry, dospěv k závěru, že obžalovaný věc jemu svěřenou za sebou zadržel a si při-

vlastnil a že při tom jednal úmyslně s vědomím hmotné protiprávnosti tohoto svého počínání. Je sice pravda, že rozsudek nejen věnuje ve svých rozhodovacích důvodech zvláštní pozornost zjištěné skutečnosti, že obžalovaný nezaplatil R-ovi kupní cenu za motocykl, i otázce, proč se tak nestalo, nýbrž že se v důvodech dokonce praví, že obžalovaný, spotřebovav kupní cenu za motocykl jím dále prodaný pro sebe, tuto kupní cenu za sebou zadržel a si přivlastnil. Než onen prve naznačený postup rozsudku dochází vysvětlení v tom, že nalézací soud, neupíraje zřejmě obžalovanému práva, dále zciziti motocykl, prodaný jemu, byť i s výhradou vlastnického práva pro prodatele, ukládá mu pro případ takového dalšího zcizení povinnost, v rozsudkových důvodech výslovně vytčenou, vyplatiti prodávajícímu kupní cenu. Vychází při tom patrně s hlediska, jemuž nelze upříti oprávnění, že i při prodeji věci s výhradou vlastnického práva pro prodatele až do úplného zaplacení kupní ceny má prodávající, nebylo-li umluveno jinak, právní i hospodářský zájem na tom, by se mu zavčas dostalo smluvené kupní ceny, že mu tedy v případě, stalo-li se tak, způsob, jímž kupitel naložil s věcí, prodanou mu s onou výhradou, zůstává lhostejným. Jsou proto bezpodstatnými ony úvahy, jimiž zmateční stížnost dovozuje, že, prodá-li obchodník obchodníku předměty spotřeby s výhradou vlastnictví do zaplacení kupní ceny, počítá s tím, že obchodník (kupující) je dále prodá, a že neměl-li by kupitel práva, věc dále prodati, dopouštěl by se zpronevěry také obchodník, který by věc, prodanou mu s onou výhradou, dále prodal a pak svému prodávajícímu zaplatil, a není konečně podstatného rozporu, který by činil rozsudek zmatečným podle čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. v tom, že se v jeho rozhodovacích důvodech nejprve uplatňuje názor, že obžalovaný neměl práva motocykl jemu pouze svěřený prodati, že však se mu v zápětí ukládá tamtéž ona povinnost zaplatiti R-ovi kupní cenu. Logická souvislost a vzájemná slučitelnost obou těchto rozsudkových závěrů je zřejma z toho, co uvedeno. Důsledně není však ani vnitřního rozporu, který by, jak vytýká zmateční stížnost s hlediska důvodu zmatečnosti čís. 5 Šu 281 tr. ř., činil rozsudek zmatečným po stránce skutkové, v tom, že jako předmět trestného činu obžalovaného uvádí se v rozsudkovém výroku motocykl, v jeho rozhodovacích důvodech naopak proti tomu kupní cena, které obžalovaný docílil jeho dalším prodejem.

Čís. 2086.

»Užitkem« ve smyslu Šu 171 tr. zák. jest nejen osobní hmotný prospěch zlodějův, nýbrž i bezprávné přisvojení si disposiční moci nad odcizenou věcí.

Jest lhostejno, jakým způsobem naloží pachatel s věcí, již si přisvojil s vůlí, nakládati s ní jako s vlastní, a zda-li se věcí obohatil.

Ani předchozí dohoda ani výslovné dorozumění se pachatelů není zákonným předpokladem pojmu spolupachatelství trestného činu vůbec a krádeže ve společnosti (§ 174 II a) tr. zák.) zvlášť.

Pokusilo-li se několik trestanců o společný útěk z věznice, dopustili se (nedokonané) společenské (§ 174 II a) tr. zák.) krádeže (nikoliv zpronevěry) trestaneckých šatů, jež měli při útěku na sobě a prostěradel, po nichž se spustili se zdi věznice.

(Rozh. ze dne 14. září 1925, Zm II 320/25).